

سُورَةُ الْمَسِّدِ

សូរ៉ាត៍ ១១១

អាស៊ុយ-ហ្វាសាដុ

ឬ

អាស៊ុយ-ឡាហ្វាដុ

سُورَةُ الْمَسَدِ
សូរ៉េត្ត ១១១ អាល់-ម៉ាសាដ្ក

ឬ
អាល់-ឡាហ្គាប៊

"អាល់-ម៉ាសាដ្ក" ប្រែថា "[ខ្សែព្រួសរសៃតាលព្រឹក្ស]" ។ អាល់-ឡាហ្គាប៊ (الله) ប្រែថា "ភ្លើង" មាន ៥ អាយ៉ាត្ត ។

សូរ៉េត្តទី ៦ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាត់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដាត់សូរ៉េត្ត នេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

١- وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ لَمْ يَجْمَعْ اللَّهُ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ أَبِي هَبٍ، وَ مَنْ قَرَأَهَا عَلَى الْأَمْعَاصِ الَّتِي فِي الْبَطْنِ سَكَنتُ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ مَنْ قَرَأَهَا عِنْدَ نَوْمِهِ حَفِظَهُ اللَّهُ». (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٨٧ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٧٦)**

1. [សាត្រា]ខ័រ៉ាស្ត អាល់-គូរអានចែងថាព្រះសាស្ត្រាមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះ អ្នកនោះនឹងមិនត្រូវគេប្រមូលឲ្យនៅជុំជាមួយ អាហ្វិ ឡាហ្គាប៊ ទេ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះពេល ចុកពោះ វានឹងធ្វើឲ្យស្ងប់ (គឺសុខស្រួលក្នុងពោះ) អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័ដាត់ ។ អ្នក ណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះមុនចូលដំណេក អល់ឡោះហ្គ័ដាត់នឹងការពារអ្នកនោះ ។" (ហ្គាដ្តីស្ត ហ្គាដ្តីស្ត 11976)

٢- ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِذَا قَرَأْتُمْ (تَبَّتْ يَدَا أَبِي هَبٍ وَ تَبَّ) فَادْعُوا عَلَى أَبِي هَبٍ، فَإِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُكَدِّبِينَ الَّذِينَ يُكْذِبُونَ بِالنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ بِمَا جَاءَ بِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (ثَوَابِ الْأَعْمَالِ الْجُزْء: ١ صَفْحَة : ١٢٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٨٧ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٧٥)**

2. អ៊ីបនូ បាបាវីហ្គ័បានថ្លែង យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពីអាហ្វិ អ្កប់ខុលឡោះហ្គ័ដាត់ ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលលោកសូត្រ [សូរ៉េត្ត ១១១] សូមឲ្យដៃទាំងពីរបស់អាហ្វិ-ឡាហ្គាប៊វិនាស សូមឲ្យ[ខ្លួន]គេវិនាស[ដែរ] ។ ចូរប្តូរសូត្រប្រទេច អាហ្វិ ឡាហ្គាប៊ ព្រោះគាត់នៅក្នុងចំណោមអ្នកប្រឆាំង ព្រះសាស្ត្រា [ចូរប្តូរសូត្រប្រទេច អាហ្វិ ឡាហ្គាប៊]ជាមួយអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាត់ចុះមកឲ្យព្រះ សាស្ត្រា ។" (127) (ثَوَابِ الْأَعْمَالِ: 127)

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

- ១. សូមឲ្យដៃទាំងពីរបស់ អាប៊ូ-ឡាហ្គាប៍ វិនាស
សូមឲ្យ[ខ្លួន]គេវិនាស[ដែរ] ។
- ២. ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេនិងអ្វីដែលគេរកបាន ពុំ
មានប្រយោជន៍សម្រាប់គេទេ ។
- ៣. គេនឹងចូលក្នុងភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទៅ
- ៤. និងភរិយាគេ អ្នកទូលឧស
- ៥. លើកនាងមានខ្សែពួរសរសៃតាលព្រឹក្ស ។

- تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ①
- مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ②
- سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ③
- وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ④
- فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ⑤

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-៥

១- علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: ”تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّ“، قال: أي خسرت، لما اجتمع مع قريش في دار الندوة و بايعهم على قتل محمد (صلى الله عليه و آله)، و كان كثير المال، فقال الله: ”مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ * سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ“ عليه فتحرقه ”وَ امْرَأَتُهُ“،

1. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្គឹម [នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ មានប្រសាសន៍] អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ *تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّ* [១១១:១] សូមឲ្យដៃទាំងពីរបស់អាប៊ូ-ឡាហ្គាប៍វិនាស សូមឲ្យ[ខ្លួន]គេវិនាស[ដែរ] ថា៖ "មានន័យថា វិនាសបាត់បង់ ។ កាលពួកគូរយំស្តីបានប្រជុំគ្នានៅអគារអាល់-ណាដ្វាស្ត បានព្រមព្រៀងគ្នាសម្លាប់មូហាំម៉ាដ្វ ﷺ គាត់មានទ្រព្យច្រើន ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា [១១១:២] ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេនិងអ្វីដែលគេរកបានពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ខ្លួនគេទេ ។ [១១១:៣] គេនឹងចូលក្នុងភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទៅ វានឹងឆេះគាត់ [១១១:៤] និងភរិយាគេ អ្នកទូលឧស ។"

قال: كانت أم جميل بنت صخر، و كانت تنم على رسول الله (صلى الله عليه و آله) و تنقل أحاديثه إلى الكفار ”حَمَّالَةَ الْحَطَبِ“ أي احتطبت على رسول الله (صلى الله عليه و آله) ”بِي جِيدِهَا“ أي في عنقها حَبْلٌ مِنْ مَّسَدٍ أي من نار، و كان اسم أبي لهب عبد مناف، فكانه الله عزَّ و جلّ، لأن منافا اسم صنم يعبدونه.

លោកបានថា៖ "អ៊ីម យ៉ាមីលជាតួស្រីរបស់ស្វាភ្នំ ។ អ៊ីម យ៉ាមីលតែងតែស្តាប់រឿងលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ ហើយនាំហ្ន៎ឱ្យព្រះអង្គ ﷺ ទៅឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធា ។ "អ្នកទូលឧស" មានន័យថា អ៊ីម យ៉ាមីល តែងតែរើសឧសដុតយកទៅប្រើការដើម្បីប្រឆាំងរឿងលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ ។ [១១១:៥] លើកនាង មានន័យថា នៅលើក អ៊ីម យ៉ាមីល មានខ្សែពួរសរសៃតោតឆេះភ្លើង ។ ឈ្មោះរបស់ អាប៊ូ ឡាហ្គាប៍ គឺ អាប់ដូ ម៉ាណាហ្វ្វ (បម្រើរបស់ម៉ាណាហ្វ្វ) ។ ដូច្នោះគាត់ត្រូវអល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ដាក់សម្មតិសាមឲ្យ (ថាម៉ាណាហ្វ្វ) ព្រោះ ម៉ាណាហ្វ្វ ជាឈ្មោះរបស់រូបបដិមាមួយដែលគាត់តែងតែគោរពបូជា ។" (تفسير القمّي 2: 448)

٢- فِي قُرْبِ الْإِسْنَادِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَذْكُرُ فِيهِ آيَاتِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ فِيهِ: مِنْ ذَلِكَ أَنَّ أُمَّ جَمِيلٍ امْرَأَةً أَبِي هَبِّ أَتَتْهُ حِينَ نَزَلَتْ سُورَةُ تَبَّتْ وَ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَبُو بَكْرٍ بْنُ أَبِي قُحَافَةَ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا أُمَّ جَمِيلٍ مُخْفِظَةٌ أَيْ مُعْصَبَةٌ تُرِيدُكَ وَ مَعَهَا حَجْرٌ تُرِيدُ أَنْ تُرْمِكَ بِهِ؟ فَقَالَ: إِنَّهَا لَا تَرَانِي فَقَالَتْ: لِأَبِي بَكْرٍ أَيْنَ صَاحِبُكَ؟ قَالَ حَيْثُ شَاءَ اللَّهُ قَالَتْ: حَيْثُ وَ لَوْ أَرَاهُ لَرَمَيْتُهُ فَإِنَّهُ هَجَانِي وَ اللَّائِي وَ الْعُرَى لِإِنِّي لَشَاعِرَةٌ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: يَا رَسُولَ اللَّهِ لَمْ تَرَكَ، قَالَ: لَا ضَرْبَ اللَّهِ بَيْنِي وَ بَيْنَهَا حَجَابًا. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٩٨)

2. នៅក្នុង[សាត្រា] គួរ អាល់-អាស៊ីសណាដ្ច យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់- ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងប្រាសាទស្នូលដែលមានចែងអំពីអព្វគហេតុ របស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ហើយមានចែងដែរថា កាលសូរ៉េ: ត្រូវដាក់ចុះមក អ៊ូម យ៉ាមីល ភរិយារបស់ អាហ្វិ ឡាហ្គាប បានមកដល់ ពេលដែល អាហ្វិ បាការ ប៊ីន អាហ្វិ គូហ្គាហ្គាស្ត បាននៅជាមួយ វិស្វលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ គាត់បានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្វិ អ៊ូម យ៉ាមីល នេះលាក់កំបាំង ។ គាត់យកថ្មមួយដុំមកក្នុងបំណងចោលលើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា: "គាត់មើលខ្ញុំ មិនឃើញទេ ។" អ៊ូម យ៉ាមីល បាននិយាយរក អាហ្វិ បាការ ថា: "មិត្ត ^{صلوات الله عليه وآله} របស់លោកនៅឯណា?" អាហ្វិ បាការ បានថា: "នៅកន្លែងដែលអល់ឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله} ចង់ឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} នៅ ។" អ៊ូម យ៉ាមីល បានថា: "ខ្ញុំមកនេះ មើលឃើញគេ ^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ញុំនឹងចោលគេ ^{صلوات الله عليه وآله} ដោយដុំថ្ម ព្រោះគេ ^{صلوات الله عليه وآله} បានចំអកឲ្យខ្ញុំនិង អាល់-ឡាត់ និង អាល់-អ៊ីស្តា ។" អាហ្វិ បាការ បានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله} អ៊ូម ហេតុអ្វីគាត់គេចព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله} បានដាក់របាំងរវាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} និងគាត់ ។"

(نور الثقلين ١١٩٨/ ١١٩៩/ ១១២ ប្រាសាទស្នូល ៧)

٣- سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيْسَى، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ الْحُرَّازِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَرِيدٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَيْلَةَ فَقَرَأَ: "تَبَّتْ يَدَا أَبِي هَبِّ" فَقِيلَ لِأُمِّ جَمِيلٍ امْرَأَةِ أَبِي هَبِّ: إِنَّ مُحَمَّدًا لَمْ يَزَلِ الْبَارِحَةَ يَهْتِفُ بِكَ وَ يَبْرُؤُكَ فِي صَلَاتِهِ، فَحَرَجَتْ تَطْلُبُهُ وَ هِيَ تَقُولُ: لَيْنَ رَأَيْتُهُ لَأُسْمِعَنَّه، وَ جَعَلَتْ تَقُولُ: مَنْ أَحْسَسَ لِي مُحَمَّدًا؟ فَانْتَهَتْ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَبُو بَكْرٍ جَالِسٌ مَعَهُ إِلَى جَنْبِ حَاطِطٍ، فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَوْ تَنَحَّيْتُ، هَذِهِ أُمَّ جَمِيلٍ وَ أَنَا خَائِفٌ أَنْ تُسْمِعَكَ مَا تَكْرَهُهُ. فَقَالَ: إِنَّهَا لَمْ تَرَانِي وَ لَنْ تَرَانِي. فَجَاءَتْ حَتَّى قَامَتْ عَلَيْهِمَا، فَقَالَتْ: يَا أَبَا بَكْرٍ، رَأَيْتَ مُحَمَّدًا؟ فَقَالَ: لَا. فَمَضَتْ». قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «ضُرِبَ بَيْنَهُمَا حَجَابٌ أَصْفَرٌ». (مختصر بصائر الدرجات الجزء: ١ صَفْحَة : ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٧٨٩ حَدِيث ٩٩ ١١٩٨/ /)**

3. សាម៉ាដ្ច ប៊ីន អាល់-ម៉ាសាដ្ច [មានប្រសាសន៍] តមកពី អាល់ ប៊ីន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ីន អ៊ីសា និងមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ីន អាល់-ហ្វាស្ត ប៊ីន អាហ្វិ អាល់-ខុត្តប តកមពី អាល់ម៉ាដ្ច ប៊ីន អាល់-ណាឡេវ អាល់-ខ្លីស្តាស្ត តមកពី អាល់ ប៊ីន ស្តីម តមកពី យ៉ាហ្វេវ ប៊ីន យ៉ាស្តីដ្ច តកមពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថា: "វិស្វលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله} បានស្នូឡាតុពេលយប់ ហើយបានសូត្រថា [១១១:១] សូមឲ្យដៃ ទាំងពីរបស់អាហ្វិ-ឡាហ្គាបវិនាស សូមឲ្យ[ខ្លួន]គេវិនាស[ដៃ] ។ គេបានប្រាប់ អ៊ូម យ៉ាមីល ភរិយា របស់ អាហ្វិ ឡាហ្គាប ថា: "មូហាំម៉ាដ្ច ^{صلوات الله عليه وآله} ម្នាក់នោះនៅតែបូងស្នូឡាប្រទេចអ្នកនិងស្វាមីអ្នកនៅក្នុង ស្នូឡាតុរបស់គេរហូតដល់ម្សិលមិញ ។" គាត់ក៏បានចេញទៅដើររកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ដោយថា: "ពេលអញ

ឃើញវា عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ អញមិនស្តាប់វា عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ទេ ។" គាត់បានដើរសួររកថា៖ "មានអ្នកណាអាចប្រាប់ខ្ញុំបានទេថា មូហាំម៉ាដ្ក عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ នៅឯណា?" ទីបំផុតគាត់បានមករកព្រះសាស្តា عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ អាហ្វិ បាការ បានអង្គុយនៅក្បែរព្រះ អង្គុយ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ខាងជញ្ជាំង ។ អាហ្វិ បាការ បានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ អើយ! សូមព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ឈប់ បន្តិច ។ នេះគឺ អ៊ូម យ៉ាមីល ។ ទូលបង្គំខ្លាចតែគាត់ឮអ្វីដែលព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ សូត្រ ។ គាត់នឹងមិនលែងព្រះ អង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ទេ ។" ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ មានព្រះវចនៈថា៖ "គាត់មើលខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ មិនឃើញទេ ហើយនឹងមើលមិនឃើញខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ទេ ។" អ៊ូម យ៉ាមីល បានមកអង្គុយទល់មុខអ្នកទាំងពីរ ។ គាត់បានថា៖ "អាហ្វិ បាការ អើយ លោក បានឃើញមូហាំម៉ាដ្ក عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ទេ?" អាហ្វិ បាការ បានថា៖ "ទេ ។" អ៊ូម យ៉ាមីលក៏បានចាកចេញទៅវិញ ។ អាហ្វិ យ៉ាត្តាហ្វារ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ មានវចនៈថា៖ "របាំងល្បឿងមួយត្រូវដាក់មករវាងអ្នកទាំងពីរ ។" (مختصر بصائر) (الدرجات: 9)

٤- وَ فِي رِوَايَةِ الْبِرَاءِ بْنِ عَازِبٍ وَ ابْنِ عَبَّاسٍ: أَنَّهُ بَدَرَهُمْ أَبُو هَبٍ، فَقَالَ: هَذَا مَا سَحَرَكُم بِهِ الرَّجُلُ. ثُمَّ قَالَ لَهُمُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنِّي بُعِثْتُ إِلَى الْأَسْوَدِ وَ الْأَبْيَضِ وَ الْأَحْمَرِ، إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَنْذِرَ عَشِيرَتِي الْأَقْرَبِينَ، وَ إِنِّي لَا أَفْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً إِلَّا أَنْ تَقُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

4. នៅក្នុងសេចក្តីវាយការណ៍របស់ អាល់-បារីអ៊ូ ប៊ិន អុស្ស៊ីប និង អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អាហ្វិ ឡាហ្វារ បាន ប្រាប់ពួកគេថា៖ "នេះគឺមន្តអាគមដែលបុរសម្នាក់បានដាក់លើអស់លោក ។" បន្ទាប់មកព្រះសាស្តា عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "គេបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ទៅរកពួកស្បែកខ្មៅ ពួកស្បែកស ពួកស្បែកប្រហម ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ បានបញ្ជាឱ្យខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ដាស់តឿនសាច់ញាតិខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ។ ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ មិនមករកអស់លោកក្នុងនាមអ្វី ផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ទេ មិនមែនក្នុងបំណងផ្សេងពីចង់ឱ្យអស់លោកថា៖ "មិនមានព្រះផ្សេងពី អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ទេ ។"

فَقَالَ أَبُو هَبٍ: أَلْهَذَا دَعْوَتَنَا! ثُمَّ تَفَرَّقُوا عَنْهُ، فَتَرَكْتُ "تَبَّتْ يَدَا أَبِي هَبٍ وَ تَبَّ"، ثُمَّ دَعَاهُمْ دَعْوَةً أُخْرَى، وَ أَطْعَمَهُمْ وَ سَقَاهُمْ، ثُمَّ قَالَ لَهُمْ: «يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، أَطِيعُونِي تَكُونُوا مَمْلُوكَ الْأَرْضِ وَ حُكَّامَهَا، وَ مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا جَعَلَ لَهُ وَصِيًّا، أَخَا وَ وَزِيرًا، فَأَيُّكُمْ يَكُونُ أَخِي، وَ وَزِيرِي، وَ وَصِيِّي، وَ وَارِثِي، وَ قَاضِي دِينِي؟». (المنقب الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٩٠ : حَدِيث ٩٩ / ١١٩٨٢)**

អាហ្វិ ឡាហ្វារ បានថា៖ "ឯង عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ហៅឃើងមករកអ្វីនេះឬ?" បន្ទាប់មកពួកគេបានបែកចេញពីព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ។ ដូច្នោះ [១១១:១] សូមឱ្យដៃទាំងពីររបស់អាហ្វិ-ឡាហ្វារវិនាស សូមឱ្យ[ខ្លួន]គេវិនាស[ដៃ] ត្រូវ ដាក់ចុះមក ។ ក្រោយមកព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ បានអញ្ជើញពួកគេម្តងទៀត បានលៀងពួកគេ បានបំបាត់អាការ រស្រកពួកគេ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "កូន អាប់ខ្ពុល មុត្តុគ្គិលិប អើយ! បើអស់លោកព្រមស្តាប់ឱវាទ ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ អស់លោកនឹងទៅជាស្តេចលើផែនដី ជាអ្នកគ្រប់គ្រងផែនដី ។ មិនមានព្រះសាស្តា عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ណាមួយ ដែលត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដោយមិនមានអ្នកស្នងនោះទេ ជាបងប្អូន ជាអគ្គប្រមុខ ។ ដូច្នោះអ្នកណា ក្នុង ចំណោមអស់លោក ចង់ទៅជាបងប្អូនខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ជាអគ្គប្រមុខរបស់ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوាលِدِ ជាអ្នកស្នងខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ជាអ្នកទទួល មរតករបស់ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ជាអ្នកសងបំណុលខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدِ ?" (24 : 2) (المنقب 2)

٥- وَ فِي (تَفْسِيرِ الْحَرْكَوشِيِّ): عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَ ابْنِ جُبَيْرٍ، وَ أَبِي مَالِكٍ، وَ فِي (تَفْسِيرِ التَّعَلَيْيِّ): عَنِ الْبِرَاءِ بْنِ عَازِبٍ: فَقَالَ عَلِيٌّ، وَ

هُوَ أَصْعَرُ الْقَوْمِ: «أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ». فَقَالَ: «أَنْتِ». فَلَيْدَكَ كَانَ وَصِيَّهُ. قَالُوا: فَقَامَ الْقَوْمُ، وَ هُمْ يَقُولُونَ لِأَبِي طَالِبٍ: اطْعِ ابْنَكَ فَقَدْ أَمَرَ عَلَيْكَ!

5. នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ អាល់-ខារគូស្ត្រី [រាយការណ៍]តមកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស, អ៊ីបនូ យូបែរ និង អាហ្វិ ម៉ាលិក និងនៅក្នុង តារាងសៀវភៅ ស្លាត់ឡាប៊ី [រាយការណ៍]តមកពី អាល់-បារីអ៊ី ប៊ិន អុស្ត្រីប ថា អុស្ត្រី ម៉ាលិក [ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ្ថិលិប] ដែលក្មេងជាងគេនៅក្នុងក្រុមនោះ បានថា: "ទូលបង្គំ រីស្វីលុលឡោះហ្វិ ម៉ាលិក រីស្វីលុលឡោះហ្វិ ម៉ាលិក មានព្រះវចនៈថា: "អ្នក ម៉ាលិក ព្រះអង្គ បានទៅជាព្រះឧត្តរាធិការ (អ្នកស្នង) របស់រីស្វីលុលឡោះហ្វិ ម៉ាលិក ដូច្នោះឯង ។ ក្រុមនេះបានក្រោកឡើងដើម្បីចាកចេញ ហើយបាន ប្រាប់ អាហ្វិ ត្ថ្ថិលិប ថា: "ចូរលោក ស្តាប់ឱកាសកូនប្រុស លោកទៅ ព្រោះគេ មានអំណាច លើលោក" (1) (25 : 2) (المناقب)

6- (تاريخ الطبري): عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ نَاجِدٍ: أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، بِمَ وَرِثْتَ ابْنَ عَمِّكَ دُونَ عَمِّكَ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - بَعْدَ كَلَامٍ ذَكَرَ فِيهِ حَدِيثَ الدَّعْوَةِ - : «فَلَمْ يُمْرُ إِلَيْهِ أَحَدٌ، فَمُتُّ إِلَيْهِ، وَ كُنْتُ مِنْ أَصْعَرِ الْقَوْمِ، - قَالَ - : فَقَالَ: اجْلِسْ، ثُمَّ قَالَ [ذَلِكَ] ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، كُلَّ ذَلِكَ أَقَوْمٌ إِلَيْهِ فَيَقُولُ لِي: اجْلِسْ، حَتَّى كَانَ فِي الثَّلَاثَةِ، صَرَبَ يَبْدِيهِ عَلَى يَدِي، قَالَ: فَبَيْدَكَ وَرِثْتَ ابْنَ عَمِّي دُونَ عَمِّي». (المناقب الجزء: 2 صفة: 25، تاريخ الطبري الجزء: 2 صفة: 321، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 5 صفة: 791 حديث 99/11988)**

6. ត្រីវិក្ខុ អាល់-ត្រីបារី [រាយការណ៍]តមកពីសេចក្តីរាយការណ៍របស់ រីប៊ីអុស្ត្រី ប៊ិន ណាយ៉ូដូ ថា បុរស ម្នាក់បានទូលអុស្ត្រី ម៉ាលិក ថា: "អាមីរុល-មុមីនីន ម៉ាលិក ហេតុអ្វីក្លាយប្រុសសក្តិសមជាងឪពុកមា (ឬ ឪពុកធំ) ក្នុងការទទួលមរតក?" ក្រោយពីបានលើកឡើងនូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយដែលមានប្លាឌីស្ត អញ្ជើញសាច់ញាតិនៅក្នុងនោះ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "មិនមានអ្នកណាម្នាក់ក្រោកឡើងដើម្បី ទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ ទេ ។ ខ្ញុំ បានក្រោកឡើងដើម្បីគាំទ្រព្រះអង្គ ហើយខ្ញុំ ក្មេងជាងគេ នៅក្នុងក្រុមនោះ ។ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "អង្គុយទៅ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានថាដូចនេះ បីដង រាល់ៗដង ខ្ញុំ ជាអ្នកក្រោកឈរដើម្បីឆ្លើយតបព្រះអង្គ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈ ចំពោះខ្ញុំ ថា: "អង្គុយទៅ" តែបន្ទាប់ពីលើកទីបី ព្រះអង្គ បានដាក់ព្រះហត្ថព្រះអង្គ លើដៃខ្ញុំ ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានជាក្លាយប្រុសសក្តិសមទទួលមរតកជាងឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) ។" (1) (25 : 2) (المناقب الجزء: 2، تاريخ الطبري الجزء: 2)

7- ابنُ شَهْرٍ آشوب: قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «بُعِثْتُ إِلَى أَهْلِ بَيْتِي خَاصَّةً، وَ إِلَى النَّاسِ عَامَّةً»... (المناقب الجزء: 2 صفة: 24، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 5 صفة: 789 حديث 99/11981)**

7. អ៊ីបនូ ស្វាស្ត្រី អាស្ត្រីប បានឲ្យដឹងថាព្រះសាស្ត្រា មានព្រះវចនៈថា: "គេបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ មក រកព្រះរាជកុលដ្ឋាន របស់ខ្ញុំ ជាពិសេស មករកមនុស្សជាទូទៅ ។" (24 : 2) (2) (المناقب)

8- وَ فِيهِ: عِنْدَ قَوْلِهِ تَعَالَى: «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» وَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ صَعِدَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ

إِلَيْهِ عَلَى الصَّمَا فَقَالَ: يَا صَبَاحًا، فَاجْتَمَعَتْ إِلَيْهِ قُرَيْشٌ فَقَالُوا: مَا لَكَ فَقَالَ؟ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ أَلْعُدَّوْ مُصْبِحَكُمْ وَ مُمْسِكُمْ مَا كُنْتُمْ تُصَدِّقُونِي؟ قَالُوا: بَلَى. قَالَ: «فَإِنِّي نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ» قَالَ أَبُو هَبِّبٍ: تَبَّأَ لَكَ أَلْهَذَا دَعْوَتَنَا جَمِيعًا؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ "تَبَّتْ يُدَا أَبِي هَبِّبٍ". (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٩٨)

8. អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ រាយការណ៍តមក អ៊ីបន្ទូ អាប់បាស់ដែលបានថា: "កាលអាយ៉ាស្ក់ [២៦:២១៤] ចូរអ្នកដាស់ភៀនញាតិសន្តានជិតស្និទ្ធបំផុតរបស់អ្នក ត្រូវបានបើកឲ្យដឹង រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالسَّلَامُ បានប្រជុំមនុស្សនៅឯ អាល់-ស្វ័ហ្វា ថា: "មិត្តអើយ!" ពួកគូរយំស្តីបានប្រជុំគ្នាជុំ វិញព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالسَّلَامُ ហើយទូលថា: "មានរឿងអ្វី?" ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ មានព្រះរចនៈថា: "តើអស់លោកយល់យ៉ាងណាបើខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالسَّلَامُ ប្រាប់អស់លោកថាពួកសត្រូវអស់លោកកំពុងតែត្រៀមខ្លួនវាយប្រហារអស់លោក តើអស់លោកព្រមឲ្យសច្ចានុមតិទេ (ព្រមជឿ)?" ពួកគេបានទូលថា: "ព្រម ។" ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ មានព្រះរចនៈថា: "ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ សូមដាស់ភៀនអស់លោកអំពីទណ្ឌកម្មធំមួយនៅពីមុខអស់លោក ។" អាច្វិ ឡាហ្វាប្រាប់ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالسَّلَامُ បានថា: "សូមឲ្យអបមង្គលកើតមានដល់ឯង عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ ដែលបានហៅយើងទៅរករឿងនេះ ។" អស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បានដាក់ អាយ៉ាស្ក់នេះចុះមកគឺ: [១១១:១] សូមឲ្យដៃទាំងពីរបស់អាច្វិ-ឡាហ្វាប្រាប់វិនាស ។" (تفسير نور الثقلين) រត្ត១១២ ហ្វាឌីស្ទ២) 26:214, h.6

*9- قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله كَانَ يَمْشِي بِمَكَّةَ وَ أَحُوهُ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَمْشِي مَعَهُ وَ عُمَةُ أَبُو هَبِّبٍ خَلْفُهُ يَرْمِي عَقِبَهُ بِالْأَحْجَارِ وَ قَدْ أَدَمَاهُ يُنَادِي مَعَاشَرَ قُرَيْشٍ: هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ فَافْقُدُوهُ وَ أَهْجُرُوهُ وَ اجْتَنِبُوهُ.

*9. [អ៊ីម៉ា អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ] មានរចនៈថា: "រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالسَّلَامُ បានដើរក្នុង ម៉ាកកាស្ក់ អាលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ប្អូនព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ ដើរជាមួយព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ ។ អាច្វិ ឡាហ្វាប្រាប់ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ ឪពុកមារបស់ព្រះអង្គ ទាំងពីរ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ នៅពីក្រោយព្រះអង្គទាំងពីរ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ចោលព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ នឹងជុំផ្លូវពីក្រោយខ្នង ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ រងរបួស ហូរឈាម ។ អាច្វិ ឡាហ្វាប្រាប់ស្រែកថា: "សហគមន៍គូរយំស្តីអើយ! វា عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ នេះជាគ្រូផ្ទុប! វា عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ និយាយ បោកប្រាស់! ដូច្នេះចូរសម្លាប់វា عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ ! ចូរចោលវា عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ នឹងជុំផ្លូវ! ចូរចោលវា عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ ឲ្យឆ្ងាយ!"

وَ حَرَّشَ عَلَيْهِ أُوْبَاشُ قُرَيْشٍ ، فَتَبِعُوهُمَا وَ يَرْمُونَهُمَا (بِالْأَحْجَارِ فَمَا مِنْهَا) حَجْرٌ أَصَابَهُ إِلَّا وَ أَصَابَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ . (التفسير العسكري عليه السلام ج ١ ص ٣٧٣)

គាត់បានញុះញង់ពួកគូរយំស្តីពាល ពួកវាក៏បានចេញវាយព្រះអង្គទាំងពីរ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គ្រវែងព្រះអង្គទាំងពីរ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ នឹងជុំផ្លូវ ។ ជុំផ្លូវដែលចោលត្រូវព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَالسَّلَامُ ត្រូវអាលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ដែរ ។" (1: 373) (التفسير العسكري عليه السلام)

ពាក្យរាយ

- អ៊ូម យ៉ុមីល (ហ្គា. 1) 1 ៤
- អ៊ូម យ៉ុមីល ភរិយារបស់ អាច្វី ឡាហ្គាប៉ា (ហ្គា. 3) 1..... ៥
- ឈ្មោះរបស់ អាច្វី ឡាហ្គាប៉ា គឺ អុប្បុ ម៉ាណាហ្វៀ (បម្រើរបស់ម៉ាណាហ្វៀ) (ហ្គា. 1) 1..... ៤
- អល់ឡោះហ្វៀ ការពារពេលចូលដំណេក (ហ្គា. 1) 1 ៣
- បាត់ឈឺពោះ (ហ្គា. 1) 1..... ៣
- មូលហេតុដែលគេដាក់អាយ៉ាស៊ូ [១១១:១] ចុះមក (ហ្គា. 2) 1 ៨
- អាច្វី បាការ ប៊ីន អាប៊ី គូហ្គាហ្គាស៊ូ (ហ្គា. 2) 1..... ៥